

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 25/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till lagstiftning om justering av beloppen av handikappförmånerna och maximibeloppet av de boendekostnader som godkänns vid fastställande av bostadsbidrag för pensionstagare

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 5 oktober 2006 en proposition med förslag till lagstiftning om justering av beloppen av handikappförmånerna och maximibeloppet av de boendekostnader som godkänns vid fastställande av bostadsbidrag för pensionstagare (RP 164/2006 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- äldre regeringssekreterare Juha Rossi, konsultativ tjänsteman Minna Liuttu och överinspektör Milla Meretniemi, social- och hälsovårdsministeriet
- bostadsråd Raimo Kärkkäinen, miljöministeriet
- avdelningschef Anne Neimala, Folkpensionsanstalten
- Pensionärerna rf:s ombudsman Hannu Partanen, Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår ändringar i lagen om vårdbidrag för barn, lagen om handikappbidrag och folkpensionslagen samt en ny lag om maximibeloppet av de boendekostnader som godkänns vid fastställande av bostadsbidrag för pensionstagare 2007. De föreslagna lagarna stöder gravt handikappade och sjuka personer samt hjälper personer med liten pension med boendekostnaderna.

I den högsta bidragsklassen för handikappförmåner som beviljas för nedsatt funktionsförmåga på grund av skada eller sjukdom föreslås en nivåhöjning på 15 euro enligt indexnivån

2006. Till följd av höjningen stiger specialvårdbidraget för barn och specialhandikappbidraget vid ingången av 2007 till 355,03 euro per månad och specialvårdbidraget för pensionstagare till 276,64 euro per månad. Förutom nivåhöjningen görs också en indexjustering i specialbidragen 2007.

De maximibelopp av boendekostnaderna som godkänns i bostadsbidraget för pensionstagare 2007 föreslås bli höjda förutom med den årliga justeringen också med 2,8 procent i kommuner i kommungrupperna 1 och 2 och med 1,4 procent i kommuner i kommungrupp 3.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2007 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2007.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning finner utskottet propositionen behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslagen utan ändringar.

Utskottet välkomnar de åtgärder regeringen föreslår för att dels hjälpa upp ekonomin för svårt funktionsnedsatta och sjuka, dels få ned boendekostnaderna för personer med liten pension. Utskottet tycker också det är bra att de föreslagna höjningarna av sociala trygghetsförmåner gäller specialvårdbidrag för barn och specialhandikappbidrag samt specialvårdbidrag för pensionstagare. Eftersom dessa förmåner klassas som prioriterade inkomster när andra förmåner räknas ut och då deras storlek inte är beroende av förmånstagarens inkomster, blir resultatet ökade nettoinkomster för alla förmånstagare.

Bostadsbidraget för pensionstagare är en inkomstbunden förmån. I och med att inkomsterna och förmånen samordnas kan det gå så att bostadsbidraget på grund av justeringen av maxibeloppet av boendekostnaderna sjunker om

förmånstagarens inkomster förändras. Enligt propositionsmotiven är boendekostnaderna speciellt stora för låginkomstpensionärer som bor ensamma i en hyresbostad på områden med höga boendekostnader. Också för dem som bor i servicebostäder överskrider boendekostnaderna i många fall det högsta kostnadsbelopp som kan godkännas. Utskottet har upprepade gånger tagit upp problem som berott på samordningen av olika system och menar att det behöver bevakas hur den nu föreslagna höjningen av bostadsbidraget för pensionstagare räcker till och göras en bedömning av om höjningen haft några ekonomiska effekter för de ovan nämnda grupperna.

Förslag till beslut

På grundval av det ovanstående föreslår social- och hälsovårdsutskottet

att lagförslagen godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 11 oktober 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Valto Koski /sd
vordf. Eero Akaan-Penttilä /saml
medl. Anneli Kiljunen /sd
Marjaana Koskinen /sd
Pehr Löf /sv
Aila Paloniemi /cent
Leena Rauhala /kd
Juha Rehula /cent

Paula Risikko /saml
Osmo Soininvaara /gröna
Tapani Tölli /cent
Raija Vahasalo /saml
Erkki Virtanen /vänst
Tuula Väättäinen /sd
ers. Terhi Peltokorpi /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen,
utskottsråd Eila Mäkipää.

RESERVATION 1

Motivering

Pensionärer med svårt trängd ekonomi får vårdbidrag, förhöjt vårdbidrag och specialvårdbidrag för pensionstagare som komplement till sin pension. Vårdbidragsbeloppet beror på hur nedsatt deras funktionsförmåga är och hur mycket de behöver hjälp.

I dagsläget får 192 000 pensionärer någon form av vårdbidrag. Deras liv har blivit besvärligare när vårdbidraget mestadels inte räcker till för att täcka de extrakostnader nedsättningen i funktionsförmågan genererar.

Därför bör vårdbidraget, det förhöjda vårdbidraget och specialvårdbidraget för pensionstagare höjas med ca 20 euro i månaden. För det mäs-

te statens andel av utgifterna för folkpensionerna ökas med i runt tal 40 miljoner euro.

Förslag

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att lagförslag 1, 2 och 4 godkänns utan ändringar,

*att lagförslag 3 godkänns med ändringar (**Reservationens ändringsförslag**) och*

*att ett uttalande godkänns (**Reservationens förslag till uttalande**).*

Reservationens ändringsförslag

3.

Lag**om ändring av 30 a § i folkpensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i folkpensionslagen av den 8 juni 1956 (347/1956) 30 a § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 724/2001, som följer:

30 a §

Till en person vars funktionsförmåga på grund av sjukdom eller skada kan bedömas vara nedsatt åtminstone ett år utan avbrott och som antingen har fyllt 65 år eller får invaliditetspension enligt denna lag, full invalidpension eller individuell förtidspension enligt de lagar som nämns i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare eller någon annan motsvarande pension på grundval av ett arbets- eller tjänsteförhållande eller invalidpension eller individuell förtids-

pension enligt lagen om pension för riksdagsmän (329/1967) eller lagen om medlems av statsrådet rätt till pension och om familjepension efter honom (870/1977) eller särskilt stöd på grundval av arbetsoförmåga enligt lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002), betalas i ersättning för behövlig vård och service eller särskilda kostnader vårdbidrag för pensionstagare, som

1) om han eller hon är i behov av ständig vård och tillsyn eller sjukdomen eller skadan vållar

Reservation 1

ShUB 25/2006 rd — RP 164/2006 rd

honom eller henne synnerligen betydande särskilda kostnader, utgör 3 200,00 euro om året,

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i ShUB)

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att även höja vård-

bidraget och det förhöjda vårdbidraget för pensionstagare med 20 euro.

Helsingfors den 11 oktober 2006

Eero Akaan-Penttilä /saml
Raija Vahasalo /saml
Paula Risikko /saml

Leena Rauhala /kd
Erkki Virtanen /vänst
Osmo Soininvaara /gröna

RESERVATION 2

Motivering

Utskottet påpekar helt riktigt i betänkandet att de föreslagna åtgärderna för att hjälpa upp ekonomin för svårt funktionsnedsatta och sjuka och få ned boendekostnaderna för personer med liten pension är välkomna. Utskottet tycker också det är bra att de föreslagna höjningarna av sociala trygghetsförmåner gäller specialvårdbidrag för barn och specialhandikappbidrag samt specialvårdbidrag för pensionstagare. Eftersom dessa förmåner klassas som prioriterade inkomster när andra förmåner räknas ut och då deras storlek inte är beroende av förmånstagarens inkomster, blir resultatet ökade nettoinkomster för alla förmånstagare.

I betänkandet konstateras det också att bostadsbidraget för pensionstagare är en inkomstbunden förmån. I och med att inkomsterna och förmånen samordnas kan det gå så att bostadsbidraget på grund av justeringen av maximibeloppet av boendekostnaderna sjunker om förmånstagarens inkomster förändras. Enligt propositionsmotiven är boendekostnaderna speciellt stora för låginkomstpensionärer som bor ensamma i en hyresbostad på områden med höga boendekostnader. Också för dem som bor i servicebostäder överskrider boendekostnaderna i många fall det högsta kostnadsbelopp som kan godkännas. Utskottet har upprepade gånger tagit upp problem som berott på samordningen av olika system och menar att det behöver bevakas hur den nu föreslagna höjningen av bostadsbidraget för pensionstagare räcker till och göras en bedömning av om höjningen haft några ekonomiska effekter för de ovan nämnda gruppernas.

Vi föreslog att den sista meningen i det sista stycket skulle formuleras som ett uttalande. Men förslaget vann inte genklang hos utskottsmajoriteten. Enligt vårt förslag skulle utskottet ha uttalat:

Riksdagen har upprepade gånger tagit upp problem som berott på samordningen av olika system och ålägger regeringen att se till att det bevakas hur den nu föreslagna höjningen av bostadsbidraget för pensionstagare räcker till och görs en bedömning av vilka ekonomiska effekter lagändringen haft för svårt funktionsnedsatta, sjuka och personer med liten pension. (*Reservationens förslag till uttalande*).

Förslag

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att följande uttalande godkänns:

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen har upprepade gånger tagit upp problem som berott på samordningen av olika system. Riksdagen ålägger regeringen att se till att det bevakas hur den nu föreslagna höjningen av bostadsbidraget för pensionstagare räcker till samt görs en bedömning av vilka ekonomiska effekter lagändringen haft för svårt funktionsnedsatta, sjuka och personer med liten pension.

Helsingfors den 11 oktober 2006

Erkki Virtanen /vänst
Marjaana Koskinen /sd
Leena Rauhala /kd